

Liikenne- ja viestintäministeriö

Selvitys siirtovelvoitesääntelyn vaikutuksista

KPMG Oy Ab

10.03.2022

Raportin sivumäärä 34

Selvitys siirtovelvoitesääntelyn vaikutuksista.docx

Sisällysluettelo

1	Selvityksen tausta ja toteutus	1
2	Nykytilanne	2
2.1	Television katselu ja siihen käytettävät laitteet	2
2.2	Televisiolähetysten vastaanottaminen	4
2.3	Radion kuuntelu	8
2.4	Radiolähetysten vastaanottaminen	9
3	Skenaariot	11
3.1	Lopettaminen	11
3.2	Pitäminen nykyisellään	14
3.3	Laajentaminen	16
4	Johtopäätökset	19
4.1	Siirtovelvoitesääntelyn lakkauttamisen vaikutukset	19
4.2	Nykyisen siirtovelvoitesääntelyn vaikutukset	22
4.3	Siirtovelvoitesääntelyn laajentamisen vaikutukset	24
	Lähteet	25

1 Selvityksen tausta ja toteutus

EU-tasolla teledirektiivin artikla 114 antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden asettaa siirtovelvollisuuksia sähköisiä viestintäverkkoja- tai palveluita tarjoaville yrityksille. Kansallisella tasolla siirtovelvoitesääntely perustuu sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (SVPL) 227 pykälään. SVPL:n 227 pykälän 1 momentin mukaan verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoava teleyritys on velvollinen siirtämään verkossa ilman korvausta Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettujen verkkojen sijaintikunnassa vastaanotettavissa olevat julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmistot ja ohjelmistoihin sisältyvää ohjelmaa varten toimitetun vapaasti vastaanotettavan aineiston sekä ohjelmistoihin liittyvät oheis- ja lisäpalvelut sellaisen televisio- ja radiotoiminnan osalta, jota harjoitetaan maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa.

Teledirektiivi edellyttää, että jäsenvaltiot myös arvioivat siirtovelvollisuuksia säännöllisesti. Liikenne- ja viestintäministeriö (LVM) toteutti arvioinnin edellisen kerran 14.4.2016 (LVM/571/03/2016). Osana uutta väliaikaisarviota LVM on tilannut tiiviin vaikutusarvion ministeriössä tehtävän selvityksen tueksi. Toimeksiannon tarkoituksena on arvioida erilaisten hypoteettisten skenaarioiden mahdollisia vaikutuksia toimijoihin, kuluttajiin ja markkinoihin sääntelyn muuttamisen mahdollisten vaikutusten selvittämiseksi. Siirtovelvoitesääntelyyn liittyvä lainsäädäntö ei sisälly tämän selvityksen laajuuteen.

Keskeisiä työssä hyödynnettyjä dokumentteja ovat olleet tilastot, julkiset muistiot sekä tilaajalta saatu muu tausta-aineisto. Selvityksessä haastateltuihin tahoihin lukeutuu kaapelitelevisio-operaattoreita (DNA, Elisa, Telia), televisioyhtiöitä (MTV, Sanoma Media, Yleisradio), Digita sekä edunvalvontaorganisaatioita ja eri tahoja edustavia liittoja (Ficom, Finnet, Kuluttajaliitto, Kuuloliitto, Kuurojen liitto, Suomen antenni- ja teleurakoitsijaliitto SANT ry). Radiomediaalta saatiin kirjallinen vastaus koskien viimeisintä radion kuuntelutapaselvitystä vuodelta 2016. Alfa TV:ltä ja muutamalta muulta selvitykseen mukaan kysytyltä taholta ei saatu kommentteja.

Seuraavassa luvussa kuvataan nykytilannetta tilastojen ja muun dokumentaation valossa. Toimijoiden haastatteluista tehdyt havainnot ovat liitteessä A. Selvityksen lopusta löytyvät johtopäätökset perustuvat olemassa olevaan tilastotietoon sekä käytettävissä olevista tausta-aineistosta ja haastatteluista tehtyjen havaintojen analyysiin.

2 Nykytilanne

Siirtovelvollisuuksia voidaan asettaa sähköisiä viestintäverkkoja- ja palveluja tarjoaville yrityksille, jos merkittävä määrä kyseisten verkkojen ja palvelujen loppukäyttäjistä käyttää niitä pääasiallisena keinonaan vastaanottaa radio- ja tv-lähetyskanavia.

Television katselun ja radion kuuntelun nykytilannetta tarkastellaan Finnpanelin ja Tilastokeskuksen tietojen avulla. Finnpanel tuottaa tietoa katseluosuuksista ja tavoitavuudesta viikko- ja kuukausitasolla, listoja katsotuimmista ohjelmista sekä TotalTV-mittauksen avulla tietoa Yle Areenan, MTV-palvelun ja Ruudun katselusta. TotalTV-mittaus eroaa perinteisestä TV-mittaritutkimisesta siten, että siinä katselu mitataan kaikilta päätelaitteilta, mukaan lukien mobiililaitteet. Tilastokeskus tarjoaa puolestaan tietoa mm. televisiokanavien määristä, tv-talouksien määristä liittymätyypeittäin ja kotitalouksien tv-laitteista.

2.1 Television katselu ja siihen käytettävät laitteet

Finnpanelin seuranta osoittaa, että Yleisradion kanavia katsotaan Suomessa paljon. Tarkasteltaessa osuutta vuorokauden katselusta Yleisradion osuus on kaupallisten kanavien osuutta suurempi. Kaupallisista kanavista MTV tavoittaa viikoittain lähes yhtä suuren määrän henkilöitä. Esimerkiksi viikolla 47/2021 Ylen ohjelmista katsotuimpia olivat puoli yhdeksän uutiset (keskikatsojamäärä lähes 1,6 miljoonaa¹). MTV:n korkeimman katsojamäärän tavoitti Tanssii Tähtien kanssa, keskikatsojamäärä noin 1,2 miljoonaa. Nelosen osalta samalla viikolla katsotuin ohjelma oli Vain elämää (keskikatsojamäärä vajaat 0,7 miljoonaa). Keskimääräisessä viikoittaisessa tavoitavuudessa Yle ja MTV yltyvät samaan %-osuuteen (ks. taulukko 1).

Taulukko 1. Viikoittaiset kanavien katseluosuudet ja viikkotavoittavuudet ikäryhmittäin, viikko 47/2021 (lähde: Finnpanel)

Kanava	Osuus vrk:n katselusta	Keskimääräinen viikkotavoittavuus henkilöitä	Keskimääräinen viikkotavoittavuus prosenttia
Yle yhteensä	44,2 %	4 023 000	76 %
MTV yhteensä	24,9 %	4 001 000	76 %
Nelonen Media yhteensä	13,1 %	3 706 000	70 %

Television katselun ja radion kuuntelun mittaaminen edellyttää eri tietolähteiden yhdistämistä, koska kuluttajien käyttöön on nykyään tarjolla sekä erilaisia laitteita (perinteisten TV- ja radiovastaanottimien lisäksi kannettavat ja pöytätietokoneet, mobiililaitteet ja tabletit) että erilaisia alustoja (perinteisten kanavien rinnalla kotimaiset Yle Areena, MTV, Ruutu sekä ulkomaiset suoratoistopalvelut). Television rinnalla niin tietokoneen, älypuhelimien kuin tabletin käyttö on myös yleistynyt. Tästä huolimatta

¹ Ajanjaksolla 20.11.2021 - 17.12.2021. Lähde: <https://www.finnpanel.fi/tulokset/totaltv/yle/total28/3plus.html>

televisio on yhä yleinen laite televisiolähetysten katseluun (ks. taulukko 2). Taulukon 2 yhteenlasketut %-osuudet osoittavat, että laitteiden käytössä on päällekkäisyyttä.

Taulukko 2. TV:n katselu eri laitteilla 2011–2020 (lähde: Finnpanel, TV-taloudet Suomessa)

Eri laitteiden käyttö tv:n katseluun 2011 - 2020										
Laitteet, %	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
TV	90	90	94	95	94	94	95	94	93	92
Tietokone	32	41	44	44	47	45	46	44	44	42
Älypuhelin	..	8	14	13	16	22	27	33	36	37
Tabletti	..	4	10	17	25	27	30	32	31	29
Muu	2	1	1	1	1	0	1	1	1	1
Yhteensä	124	144	163	170	183	188	199	204	205	201

Osuudet kotitalouksista. Tutkimuksessa kysyttiin: "Millä laitteilla taloussasi katsellaan TV-ohjelmia?"

Liikenne- ja viestintäviraston tilaaman seurannan mukaan televisiosarjojen, elokuvien ja myös suorien tv-lähetysten katsominen internetissä erilaisten sovellusten avulla on yleistynyt. Tuoreimpien tietojen mukaan 78 % kuluttajista oli katsonut jotakin maksutonta tai maksullista suoratoistopalvelua viimeisen kolmen kuukauden aikana. Erityisen yleistä on ilmaisupalveluiden kuten Yle Areenan ja YouTuben käyttö (ks. kuvio 1). Tarkastelujakson aikana maksullinen palvelu tai sellaisen ilmaisjakso oli ollut tilattuna noin puolella kaikista kuluttajista. ² Vuoden 2021 aikana suoratoistopalvelujen katselu ohitti perinteisen lineaari³-TV:n alle 45-vuotiaiden keskuudessa⁴.

² Liikenne- ja viestintävirasto. Viestintäpalveluja kartoittava kuluttajatutkimus kevät 2021.

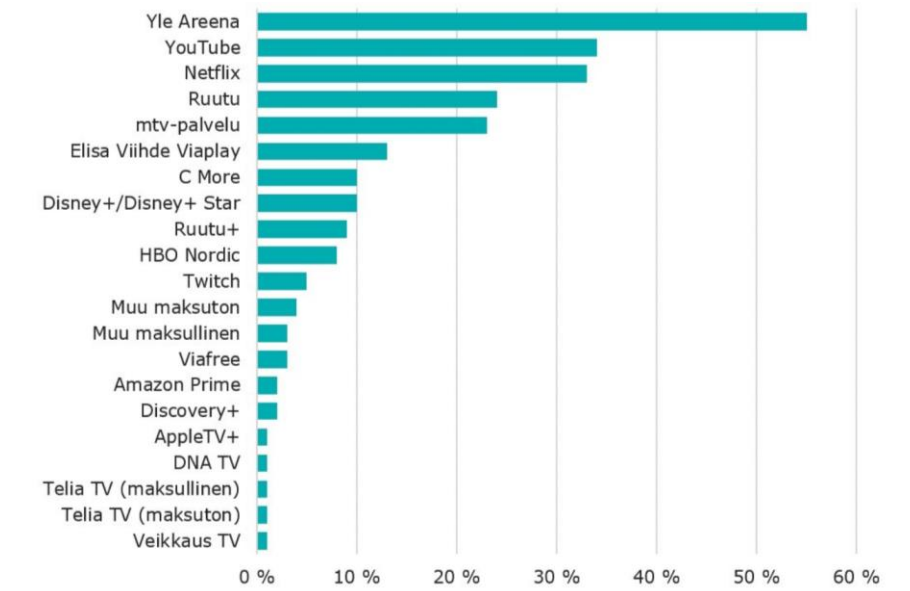
<https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/nettia-kaytetaan-enemman-vihteeseen-vahemman-arjen-askareisiin>

³ Perinteisestä televisiosta puhutaan, kun kyse on ohjelmien katsomisesta televisiokanavilta silloin, kun kanava lähettää kyseisen ohjelman. Perinteisiä tv-kanavia kutsutaan usein myös lineaarikanaviksi (lähde: Elisa Oyj)

⁴ Liikenne- ja viestintävirasto. Netti-tv ohitti perinteisen tv-katselun alle 45-vuotiaiden keskuudessa.

<https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/netti-tv-ohitti-perinteisen-tv-katselun-alle-45-vuotiaiden-keskuudessa>

Kuvio 1. Maksuttomien ja maksullisten internetin TV- ja videopalveluiden käyttäjien osuus kuluttajista. Lähde: Liikenne- ja viestintävirasto, Viestintäpalveluja kartoittava kuluttajatutkimus kevät 2021

2.2 Televisiolähetysten vastaanottaminen

Tilastokeskuksen joukkoviestinnän tilastot perustuvat Finnpanelin keräämiin tietoihin. Televisiolähetysten vastaanottamiseen on olemassa neljä tilastoitavaa jakelutietä: antenni- ja kaapeliverkot, satelliitti sekä internet protocol -televisio⁵ (IP-TV). Televisiolähetysten vastaanottamiseen pelkästään antenni- tai kaapeliyhteyttä ainoana keinona käyttävien osuudet ovat laskussa. Vuosina 2015–2020 antennin osuus on laskenut 38 prosentista 35 prosenttiin ja kaapelin 41 prosentista 40 prosenttiin. Sekä antenni- että kaapeliverkot ovat yhä vahvoja jakeluteitä tarkasteltaessa vain ko. liittymätyypillä tv-sisältöjä vastaanottavia kotitalouksia. Ensisijaisesti antenni- tai kaapeliverkkoa, satelliittiyhteyttä tai IP-TV:tä TV-sisältöjen vastaanottamiseen käyttävät vastaavat noin 80 % kaikista TV-sisältöjä vastaanottavista. Tilastojen perusteella kaksi viidestä tai neljä kymmenestä kuluttajasta käyttää vain kaapeliverkkoja TV-sisältöjen vastaanottamiseen.

⁵ IP-TV:ssä TV-kanavat välitetään televisioon internetin kautta laajakaistayhteydellä. IP-TV-palvelua tarjoavat esim. Telia TV, Elisa Viihde, DNA TV. IP-TV:llä ei tarkoiteta TV-yhtiöiden netti-TV-palveluja, joita ovat Yle Areena, mtv-palvelu (ent. Katsomo), Ruutu jne.

Taulukko 3. TV-taloudet, jotka vastaanottavat TV-sisältöjä vain ko. liittymätyypillä (lähde: Tilastokeskus, joukkoviestintä)

TV-taloudet, jotka vastaanottavat TV-sisältöjä vain ko. liittymätyypillä, prosenttia TV-talouksista					
	Vain antenni, %	Vain kaapeli, %	Vain satelliitti, %	Vain IPTV, %	TV-taloudet lkm, milj.
2015	38	41	1	1	2,46
2016	37	43	0	1	2,50
2017	36	42	0	1	2,51
2018	37	40	0	2	2,52
2019	37	39	0	2	2,53
2020	35	40	0	2	2,53

Vuonna 2020 Suomessa oli 2,53 miljoonaa TV-kotitaloutta, joissa on yhteensä noin 4,6 miljoonaa televisiolaitetta⁶. Taulukosta 4 havaitaan, että televisiosisältöjen vastaanottamiseen käytettävissä liittymätyypeissä (jakeluteissä) on päällekkäisyyttä. Suomessa on myös noin 8,6 miljoonaa mobiililaajakaistaliittymää, joiden avulla televisiolähetyksiä on mahdollista katsella älypuhelimista ja tableteista⁷. Jakelua täydentävät laajakaistayhteydet (ks. taulukko 5) sekä antenniverkot, joiden kattavuus on yli 99 % (ks. taulukko 6).

Taulukko 4. TV-talouksien määrä liittymätyypeittäin vuosina 2015–2020 (lähde: Tilastokeskus, joukkoviestintä)

Kaikki ko. liittymätyypillä TV-sisältöjä vastaanottavat taloudet, prosenttia TV-talouksista					
	Antenni (kaikki), %	Kaapeli (kaikki), %	Satelliitti (kaikki), %	IPTV (kaikki), %	TV-taloudet lkm, milj.
2015	48	50	4	17	2,46
2016	46	52	2	18	2,50
2017	46	52	2	20	2,51
2018	48	50	3	20	2,52
2019	47	51	3	22	2,53
2020	46	54	2	22	2,53

Taulukko 5. Laajakaistayhteydet kotitalouksissa 2012–2021 (lähde: Liikenne- ja viestintävirasto)

Laajakaistayhteyksien levinneisyys - prosenttia kotitalouksista	2H/2012	1H/2014	1H/2016	1H/2018	1H/2020	1H/2021
Kiinteä laajakaista	38	24	7	3	2	2
Kiinteä ja mobiililaajakaista	21	38	51	51	49	51
Mobiililaajakaista	26	27	35	40	45	43
Ei internet-yhteyttä	15	11	7	6	4	4
Yhteensä	100	100	100	100	100	100

⁶ Tilastokeskus, joukkoviestintä 2020. Haettu 28.12.2021 osoitteesta https://www.stat.fi/til/jvie/2020/jvie_2020_2021-12-03_fi.pdf

⁷ <https://www.ficom.fi/ict-ala/tietopankki/viestintaverkot-tietopankki/kiinteä-ja-mobiili-laajakaista/kiinteiden-ja-mobiilien-laajakaistaliittymien-maaria/#h-kiinte-t-ja-mobiilit-laajakaistaliittym-t-suomessa>

Taulukko 6. Antenni-TV:n näkyvyysalueet (lähde: Digita, verkkojen saatavuus)

Kanavanippu	A	B	C	D	E	F
Väestöpeitto, %	99,96	99,96	90	90	98	90
A) Yle1, Yle2, Yle Teema/Fem, Nelonen, MTV3, AVA, Digita-infokanava						
B) Yle1 HD, Yle2 HD, Yle Teema/Fem HD, MTV3 HD						
C) TV5, Kutonen, TLC, FOX, Fii, National Geographic						
D) Maksukanavia, esimerkiksi C More ja V sport live						
E) Jim, Liv, Hero, Sub, AlfaTV, C More Max SD, Livechat.fi, MT, inez, One Way TV						
F) Maksukanavia, esimerkiksi Eurosport, Disney Channel, V Sport						

Kaikki liittymätyypit huomioiden antennin kautta TV-sisältöjä vastaanottavien talouksien osuudet ovat hieman laskeneet kaapelin kautta vastaanottavien lisääntyessä. Myös IP-TV:n⁸ (tähän sisältyvät internetin kautta vastaanotettavat lähetykset, esimerkiksi Elisa Viihde tai DNA Hubi-palvelu, mutta eivät TV-yhtiöiden netti-tv-palvelut kuten Yle Areena, MTV, Ruutu jne.) %-osuus on noussut viidellä prosenttiyksiköllä. Samaan aikaan satelliitin kautta tv-sisältöjä vastaanottajien osuus on pienentynyt entisestään neljästä kahteen prosenttiin.

Internetin käyttö joukkoviestinnän kulutuksessa

IP-TV:n käytön lisääntymistä selittää laajakaistayhteyksien levinneisyys ja internetin käytön yleistymisen. Laajakaistayhteydet ovat kattavia tarkasteltaessa niiden %-osuutta kotitalouksista (ks. taulukko 5). Kokonaan ilman internet-yhteyttä olevien kotitalouksien prosentiosuus on laskenut kahdeksasta prosentista neljään prosenttiin vuosina 2015–2021⁹. Neljä prosenttia ilman internet-yhteyttä olevista kotitalouksista vastaa noin 216 800 kuluttajaa. Käytävissä olevista tilastoista ei käy ilmi, mitä jakelutietä (antenni, kaapeli, satelliitti) hyödyntäen ilman internet-yhteyttä olevissa talouksissa vastaanotetaan televisio- ja radiolähetyksiä.

Tilastokeskuksen mukaan internetiä useasti päivässä käyttävien osuus 16–89-vuotiaista suomalaisista kasvoi vuodesta 2019 vuoteen 2021 kolme prosenttiyksikköä (82 %). 75–89-vuotiaiden keskuudessa internetin käyttö on vähäisintä (51 % oli käyttänyt internetiä viimeisen kolmen kuukauden aikana). Tästäkin ikäluokasta 30 % käyttää internetiä useita kertoja päivässä. Tilastokeskuksen mukaan internetin käyttö useasti päivässä lisääntyi etenkin kahdessa vanhimmassa ikäryhmässä eli 65 – 74-vuotiaissa (+ 6 %) ja 75 – 89-vuotiaissa (+ 7 %).¹⁰

⁸ Tieto peräisin Finnpanelin kyselystä, jossa esimerkiksi vuonna 2020 on kysytty, onko vastaajalla IPTV-boksi. Kyselyssä vastaajia on ohjeistettu seuraavasti: IP-TV:ssä TV-kanavat välitetään televisioon internetin kautta laajakaistayhteydellä. IP-TV-palvelua tarjoavat esim. Telia TV, Elisa Viihde, DNA TV. IP-TV:llä ei tarkoiteta TV-yhtiöiden netti-TV-palveluja, joita ovat Yle Areena, mtv-palvelu (ent. Katsomo), Ruutu jne.

⁹ Tiedot kerätään puhelimitse toteutettavalla kuluttajatutkimuksella suomalaisilta kotitalouskäyttäjiltä. Haettu 28.12.2021 osoitteesta <https://www.traficom.fi/fi/tilastot/laajakaistayhteyksien-levinneisyys-kotitalouksissa>

¹⁰ https://www.stat.fi/til/sutivi/2020/sutivi_2020_2020-11-10_tie_001_fi.html

Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimukset ja ajankäyttötutkimukset ovat osoittaneet, että televisio-ohjelmien päivittäinen katselu on vähentynyt 2000-luvun jälkeen kaikissa väestöryhmissä. Internetin ja sosiaalisen median myötä television katselu on vähentynyt erityisesti nuorten keskuudessa. Yleisimmin televisiolähetystyksiä seuraavat eläkeläiset sekä matalasti koulutetummat.¹¹

Pidemmän aikavälin (2010–2020, ks. taulukko 7) tarkastelulla hahmotetaan muutosta kuluttajien tottumuksissa. Tilastokeskuksen tilastoista ilmenee, että vuosikymmenen aikana lineaaristen¹² televisiolähetysten kuluttaminen on laskenut kuudella prosenttiyksiköllä ja radion kuuntelu lähes kymmenellä. Erilaisten internet-pohjaisten palveluiden (mukaan lukien netti-tv ja radion kuuntelu) osuus joukkoviestinnän kulutuksesta on kaksinkertaistunut.

Taulukko 7. Joukkoviestintien kulutusosuudet 2010-luvulla (lähde: Tilastokeskus, Joukkoviestinnän talous ja kulutus)

Joukkoviestintien kulutusosuudet, %	2010	2012	2014	2016	2018	2020
Graafiset viestimet yhteensä*	16	15	14	13	12	10
Televisio (lineaarinen)	31	31	29	25	24	25
Radio (lähetysaikaan)	21	19	19	18	15	12
Internet**	23	27	32	44	49	52
Sähköiset viestimet yhteensä	84	85	86	87	88	90
Kaikki yhteensä	100	100	100	100	100	100
* sisältää tilattavat ja maksulliset sanomalehdet						
** sisältää internetin kaikki käyttökohteet (ml. netti-tv, radion kuuntelu netin kautta, sosiaalinen media, maksulliset streaminpalvelut)						

Keskeiset havainnot

Edellä esitetyistä tilastoista käy ilmi, että Ylen kanavilla on korkein keskimääräinen viikkotavoittavuus sekä katsojien määrällä että prosentiosuuksilla mitattuna. Yhden kuukauden tarkastelujaksolla (20.11.2021 - 17.12.2021) Ylen puoli yhdeksän uutisilla on ollut korkein keskikatsojamäärä, lähes 1,6 miljoonaa katsojaa. Yleisradion korkea prosentiosuus vuorokauden katselussa sekä keskimääräisessä viikkotavoittavuudessa kertoo Yleisradion sisältöjen kiinnostuksesta kuluttajien keskuudessa.

Televisiolähetysten seuraamiseen käytetään yleisimmin televisiota, vaikka televisiolähetystyksiä voi katsella myös tabletin, tietokoneen ja älypuhelimien kautta. Koko 2010-luvun ajan yli 90 prosentissa kotitalouksista lähetystyksiä on katsottu television välityksellä. Television rinnalla tabletin ja älypuhelimien käyttö on lisääntynyt. Sisältöjen osalta televisiosarjojen, elokuvien ja myös suorien TV-lähetysten katsominen internetissä on yleistynyt huomattavasti. Vuonna 2020 jo yli puolet joukkoviestinnän kulutuksesta tapahtuu internetin kautta. Lineaarisen television osuus on laskenut neljäsosaan.

¹¹ Tilastokeskus 5/2020. Television muodonmuutokset 2010-luvulla. Haettu 28.12.2021 osoitteesta https://pxhopea2.stat.fi/sahkoiset_julkaisut/joukkoviestintatilasto/pdf/teksti_05_2020.pdf

¹² Koko yleisölle saman ohjelmavirran tosiaikainen lähettäminen

2010-luvulla TV-talouksien lukumäärä on noussut entisestään (2,53 miljoonaa kotitaloutta vuonna 2020). Eri liittymätyypeillä tarkasteltuna televisiolähetysten vastaanottaminen on vähentynyt antenniverkoissa ja satelliitin välityksellä sekä lisääntynyt kaapeliverkkojen ja IP-TV:n välityksellä. Sekä antenni- (35 %) että kaapeliverkot (40 %) ovat yhä vahvoja jakelutietä tarkasteltaessa vain ko. liittymätyyppillä TV-sisältöjä vastaanottavia kotitalouksia. 2010-luvulla lineaaristen televisiolähetysten kuluttaminen on vähentynyt kuudella ja radion kuuntelu lähes kymmenellä prosentilla. Samaan aikaan erilaisten internet-pohjaisten palveluiden (mukaan lukien netti-tv ja radion kuuntelu) osuus joukkoviestinnän kulutuksesta on kaksinkertaistunut.

Tilastot osoittavat, että erilaiset TV- ja radiolähetysten vastaanottamiseen soveltuvat tavat ovat lisääntyneet ja että joukkoviestinnän kulutus on muuttunut. Kaapeliverkkojen ja internet-yhteyden välityksellä tapahtuva käyttö ensisijaisena liittymätyyppinä TV-lähetysten vastaanottoon on lisääntynyt antenniverkkojen ja satelliitin vähentyessä.

2.3 Radion kuuntelu

Kansallisen radiotutkimuksen tulokset osoittavat, että kaupallisten radiokanavien päivittäinen ja viikoittainen tavoitavuus ylittää Yleisradion tavoitavuuden. Suurimman määrän kuulijoita tarkastelujaksolla syys-maaliskuu 2021 tavoitti radiokanavista Radio Suomi (viikkotasolla vajaat 1,6 miljoonaa). Toiseksi ja kolmanneksi kuunnelluimpia olivat Radio Nova ja Radio SuomiPOP (molemmilla viikkotasolla hieman yli miljoona kuulijaa). Radion kuuntelu jakaantuu suhteellisen tasaisesti Ylen (53 % kaikista kuulijoista) ja kaupallisten kanavien (47 % kuulijoista) kesken (ks. Taulukko 8).

Taulukko 8. Radion tavoitavuus syys-maaliskuussa 2021 (lähde: Kansallinen radiotutkimus, Finnpanel)

Kanava	Päivätavoitavuus	Viikkotavoitavuus
YLE yhteensä	35 %	51 %
Kaupalliset yhteensä	42 %	69 %
Radio yhteensä	67 %	89 %

Tarkasteltaessa kanavaosuuksia ikäryhmittäin radion kuuntelussa havaitaan huomattavaa vaihtelua. Ylen radiokanavista etenkin Radio Suomi tavoittaa kuulijat korkeammassa ikäryhmässä, ja YleX puolestaan nuoremmat. Ylen Radio ykköstä kuuntelee lähes 20 % yli 65-vuotiaista. Kaupallisista kanavista Radio Novaa kuuntelee keskimäärin 10 % kaikkien ikäryhmien kuulijoista. Sanoma Median ja Bauer Median luvut muodostuvat useasta alueellisesta radiokanavasta. Tilastokeskuksen mukaan Yleisradion kanavien kuuntelu on säilyttänyt asemansa koronapandemian aikana¹³. Tämä näkyy siinä, että Yleisradion kanavat kasvattivat kuunteluosuuttaan kaikesta radion kuuntelusta vuonna 2020. Osana kaikkea joukkoviestinnän kulutusta radion kuuntelulla on kuitenkin ollut laskeva trendi (ks. taulukko 7).

¹³ Tilastokeskus. Joukkoviestintä 2020. Haettu 28.12.2021 osoitteesta https://www.stat.fi/til/jvie/2020/jvie_2020_2021-12-03_fi.pdf

Taulukko 9. Kanavaosuudet (%) ikäryhmittäin (lähde: Kansallinen radiotutkimus, Finnpanel)

Kanava	Kaikki 9+	9–14	15–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65+
YLE Radio 1	10	5	0	2	2	3	7	18
YLE Radio Suomi	33	11	4	10	14	23	38	47
YleX	4	6	16	18	9	3	2	1
<i>YLE yhteensä</i>	53	26	22	34	29	33	51	73
Radio Nova	9	12	13	14	15	16	11	4
Radio Rock	5	5	6	10	12	9	4	0
Radio SuomiPOP	6	15	14	13	14	11	5	1
Sanoma Media *	16	33	32	30	35	27	14	3
Bauer Media yhteensä	23	34	40	30	30	34	25	13
<i>Kaupalliset yhteensä</i>	47	74	78	66	71	67	49	27
Radio yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100

2.4 Radiolähetysten vastaanottaminen

Yleisradiolle on julkisen palvelun tehtävän hoitamista varten varattu valtioneuvoston asetuksella viisi valtakunnallista radioverkkoa, joiden lisäksi YLE X3M on osavaltakunnallinen 52 % väestöpeitollaan. Viiden valtakunnallisen radioverkon väestöpeitto on vähintään 99 % (ks. taulukko 10).

Taulukko 10. Yleisradion valtakunnalliset radiokanavat (lähde: Liikenne- ja viestintävirasto)

Radiokanava	Verkko-operaattori	Väestöpeitto
Radio 1	Digita	99 %
YLEX	Digita	99 %
Radio Suomi	Digita	99 %
Yle Puhe	Digita	99 %
Radio Vega	Digita	89 %

Radiolähetysten vastaanottamiseen on useita eri tapoja, joista yleisimpiä ovat FM-radio, kaapeli ja nettiradio. FM-radion kuuntelu tapahtuu vastaanottamalla lähetyksiä antennilla FM-verkon kautta. Autoissa on yleisesti FM-radio. Radion kuunteleminen on mahdollista myös kytkemällä radio kaapelijohdon kautta kaapelipistokkeeseen. Nimensä mukaisesti nettiradio toimii internet-yhteydellä, jota käytetään tietokoneen, puhelimen, tabletin tai nettiradiovastaanottimen avulla. Suurimmaksi osaksi radiolähetyksiä vastaanotetaan antennin kautta.¹⁴

Finnpanelin mukaan vain Ylen suomenkielisten kanavien kuuluvuusalue on koko valtakunta. Kaupallisista radiokanavista samaan yltää Radio Nova. Radion kuuntelua koskeva seuranta on toteutettu vuonna 2017, jolloin valtaosa kuluttajista käytti perinteistä tai autoradiota radio-ohjelmien kuunteluun. Viidesosa kuluttajista hyödynsi tähän tarkoitukseen älypuhelinia, ja joka kymmenes tietokonetta. Perinteisen tai

¹⁴ Radion vastaanotto-opas. Digita. Haettu 29.12.2021 osoitteesta https://www.digita.fi/wp-content/uploads/2020/01/radio_opas_final.pdf

autoradion osuus on korkea kaikissa ikäluokissa, ja etenkin yli 35-vuotta täyttäneissä ja vanhemmissa (ks. taulukko 11).

Taulukko 11. Kuuntelu ikäryhmittäin ja laitteittain, 2017 (lähde: Tilastokeskus, Vapaa-aikatutkimukset, 05/2019)

Radio-ohjelmien kuuntelu eri laitteilla ikäryhmän mukaan 2017									
Laite	10-14 (%)	15-19 (%)	20-24 (%)	25-34 (%)	35-44 (%)	45-54 (%)	55-64 (%)	65-74 (%)	75+ (%)
Perinteinen tai autoradio	68	74	82	81	87	90	90	91	86
Matka- tai älypuhelin	25	28	27	32	29	17	12	6	1
Televisio	2	2	1	2	2	3	4	7	3
Tietokone	3	13	21	18	15	14	7	6	2
Tabletti	3	5	4	5	5	4	5	5	1
Muu laite	1	2	4	4	4	4	3	1	1

Radiotalouksista liittymätyypeittäin ei ole olemassa televisiotalouksien kaltaisia kattavia tilastoja. Tätä mieltä olivat myös selvityksessä haastatellut tahot, erityisesti, kun on kyse radion kuuntelusta kaapeliverkkojen välityksellä. Yleisradiolta saatujen tietojen mukaan noin 90 % väestöstä käyttää radiolähetysten vastaanottamiseen antenniverkkoja ja noin 10 % väestöstä kaapeliverkkoja. Lisäksi noin 2 % hyödyntää Yle Areenaa radiokanavien kuunteluun. 10 % väestöstä vastaa yli puolta miljoonaa kuluttajaa.

Keskeiset havainnot

Suomessa kuunnellaan sekä Ylen radiokanavia että kaupallisia radiokanavia. Kaupallisten radiokanavien päivittäinen ja viikoittainen tavoitavuus ylittää Yleisradion tavoitavuuden, mutta kuuntelun osalta tilanne on toisinpäin. Korkein määrä kuulijoita on Kansallisen radiotutkimuksen mukaan Radio Suomella, joka myös tavoittaa kuulijat korkeimmissa ikäryhmissä.

Antenniverkkojen kautta Ylen viiden valtakunnallisen radiokanavan väestöpeitto on 99 % ja suurimmaksi osaksi radiota kuunnellaan FM-lähetyksinä, joita vastaanotetaan antennin kautta. Vuoden 2017 kuuntelua koskeva seurannan mukaan valtaosa kuluttajista käytti perinteistä tai autoradiota radio-ohjelmien kuunteluun. Yleisradion edustajan haastattelussa nousi esiin, että noin 10 % väestöstä vastaanottaa radiolähetyksiä kaapeliverkkoja pitkin. Antenniverkkojen 99 prosentin väestöpeitto sekä mahdollisuus kuunnella radiosisältöjä internetin kautta (esimerkiksi Yle Areena) tarjoavat kuluttajille vaihtoehtoisia tapoja radiolähetysten vastaanottamiseen.

3 Skenaariot

Toimeksiannon yhteydessä hahmoteltiin erilaisten hypoteettisten sääntelyvaihtoehtojen tai skenaarioiden mahdollisia vaikutuksia kuluttajiin, toimijoihin ja markkinoihin. Selvitettyjä skenaarioita olivat siirtovelvoitesääntelyn:

- lopettaminen kokonaan (TV- ja radio-ohjelmien sekä yhteisantenniverkkoja koskevan siirtovelvoitteen poistaminen),
- pitäminen ennallaan (TV- ja radio-ohjelmien siirtovelvoitteen jatkaminen),
- laajentaminen (HbbTV-signaali ja siirtovelvoitteen alaisten kanavien laajentaminen. Näiden lisäksi sidosryhmähaastatteluissa mainittiin eräitä muita tähän liittyviä näkökohtia, jotka on mainittu raportissa lyhyesti.).

Seuraavassa skenaarioita tarkastellaan tarkemmin haastatteluissa esitettyihin havaintoihin perustuen. Mikäli muita tietolähteitä on käytetty, niihin on viitattu tekstissä.

3.1 Lopettaminen

Tässä skenaariossa siirtovelvoitesääntely lopetettaisiin kokonaan Yleisradion televisio- ja radiokanavien jakelun osalta.

TELEVISIO

Toimijat

Lakkauttamisen myötä kaapelioperaattoreilla ei olisi enää siirtovelvoitesääntelystä johtuvaa estettä periä käyttäjiltä palvelusta maksua. Laki Yleisradio Oy:stä antaa kuluttajille oikeuden Yleisradion lähetysten maksuttomaan vastaanottoon. Kaapelioperaattorien näkökulmasta sääntelyn lakkauttaminen saattaisi lisätä jakelukustannuksista saatavia tuloja. Siirtovelvoitteen luopumisen myötä voisi syntyä tilanne, jossa kaapelioperaattorit veloittaisivat jakelusta sekä TV-yhtiöitä että kuluttajia. Antenniverkkoja operoivalle Digitalle lakkauttamisesta ei seuraisi suoria vaikutuksia. Siirtovelvoitesääntelyn lopettamisen myötä tekijänoikeuslain tulkinna (ks. Liite B) seurauksena mahdollisesti kaapelioperaattoreille koituvat maksut poistuisivat.

Kuluttajat

Yleisradion televisiosisältöjen jakelu jatkuisi siirtovelvoitesääntelyn purkamisesta huolimatta johtuen niiden laajasta kysynnästä. Lisäksi yleistyneiden tietoliikenneyhteyksien ja älypuhelimien ansiosta televisiolähetyskäyttöä voi nykyään katsoa melkein missä vain.

Osa haastateltavista arvioi, että kaapelioperaattorit käyttäisivät kotitalouksien kysyntää ohjaamaan kuluttajia edullisemmasta kaapeli-tv-vastaanotosta kohti IP-TV-palveluita eriyttämällä palveluita. Tämä voisi tarkoittaa, että taloyhtiöiden yksittäisiä talouksia ohjattaisiin tekemään määräaikaista (esimerkiksi 24 kuukauden mittaisia) IP-TV-palvelusopimuksia, jolloin taloyhtiön jakelutavan tai -operaattorin vaihtaminen

hankaloituisi (vaihtamista kuvattiin haastatteluissa nykyäänkin vaikeana siitä syystä, että vaihto edellyttää taloyhtiön päätöstä ja että vaihtoehtojen vertailu ei ole yksinkertaista).

Kuluttajien näkökulmasta siirtovelvoitesääntelyn lopettamisen mahdolliset vaikutukset riippuvat siitä, pääsisivätkö Yleisradio ja kaapelioperaattorit sopimukseen televisio- ja radiokanavien jakelusta.

Osa haastateltavista toi esiin, että jakelun loppumisella voisi olla vaikutusta erityisryhmiin saavutettavuuden suhteen. Kuuloliitto ja Kuurojen liitto ovat huolissaan siitä, että siirtovelvoitesääntelyn lopettamisen myötä Yleisradion sisältöjen jakelu siirtyisi yhä enenevässä määrin internetiin yli lähetettäväksi. Niin Kuluttajaliitto, Kuuloliitto kuin Kuurojen liitto näkevät tällaisen siirtymän vaikeana erityisryhmille ja iäkkäämmälle väestölle.

Markkinat

Kaapelioperaattorit näkevät siirtovelvoitesääntelyn lopettamisella olevan positiivista vaikutusta innovatiivisuuteen - kuluttajille voitaisiin kehittää palveluita teknologianeutraalisti. Tällä on puolestaan toimijoiden oman arvion mukaan vaikutus, että lukittautuminen tiettyyn jakelukanavaan (kaapeli) tai teknologiaan (HbbTV) vähentää markkinatoimijoiden intressiä investoida kehittämistoimintaan.

Kaapelioperaattoreiden mukaan kilpailua asiakkaista käydään sekä laajakaistaliittymien että kaapelitelevisioliittymien osalta. Lisäksi operaattoreiden jälleenmyymissä tv-palveluissa televisioyhtiöt kilpailevat asiakkaista omilla suoratoistopalveluillaan. Kaapelioperaattorien mukaan kaupallisella toimijalla ei ole intressiä jättää Yleisradion lineaarisia tv-kanavia jakamatta omissa verkoissaan ja televisioalustoillaan, mikäli kaupallisesti toimivat operaattorit haluavat pitää nykyiset asiakkaansa ja saada sen lisäksi uusia asiakkaita.

Markkinoiden näkökulmasta yhtenä mahdollisena vaikutuksena mainittiin, että kaapelioperaattoreiden asema TV-sisältöjen jakelussa suhteessa kotimaisiin media-yhtiöihin kasvaisi. Kaapelioperaattoreiden todettiin olevan Suomen suurimpia mainostajia ja omaavan tätä kautta merkittävän neuvotteluvoiman suhteessa televisioyhtiöihin. Edelleen tuotiin esiin, että siirtovelvoitesääntelyn poistamisella voisi olla jopa vähittäismarkkinan kilpailua vähentäviä vaikutuksia, johtuen sähköisen viestinnän murroksesta (ulkomaisten OTT-palveluiden kysynnän vahva kasvu), josta teleoperaattoreiden uskotaan hyötynen.

RADIO

Toimijat

Kaapelioperaattorit nostivat esiin, että sääntelyn purkaminen vapauttaisi kaapeliverkon kaksisuuntaista kapasiteettia muihin tarkoituksiin (kodista lähtevät yhteydet, paluukanava, joita tarvitaan esimerkiksi yleistyneeseen etätyöskentelyyn ja etätyökokouksiin). Haastatteluissa kerrottiin, että DOCSIS 3.1-standardi hyödyntää käyttäjältä lähtevään dataliikenteeseen samaa taajuusaluetta, jolla julkisen palvelun radio-ohjelmistojen FM-signaalia jaellaan. Kaapelioperaattoreiden mukaan

radiolähetysten kaapeliverkossa jakelusta luopumalla käyttöön saataisiin aiempaa suuremmat paluukaistat. Radiolähetysten jakelusta luopuminen mahdollistaisi haastatteluissa esitettyjen näkemysten mukaan kaapelioperaattoreille yhteysnopeuksien nostamisen.

Eräs kaapelioperaattori näkee, että perinteiselle radiolle on vielä jonkin aikaa kysyntää ennen kuin lineaarijakelu menettää lopullisesti asemansa. Muut kaapelioperaattorit nostivat esiin, että radiolähetysten kuuntelu kaapeliverkkojen kautta on marginaalista ja kuuntelu onnistuu nykyisin kattavasti myös laajakaistaverkkojen kautta. Tässä viitattiin siihen, että Yleisradio kehittää Yle Areenaa laajakaistan päälle ja että radiolähetysten kuuntelu on mahdollista Yle Areenan kautta. Kaapelioperaattorit eivät usko suurin muutoksiin käytännöissä – jakelusta sovittaisiin tulevaisuudessakin osapuolten välisissä neuvotteluissa eikä käytännöissä olisi suuria muutoksia.

Kuluttajat

Yleisradio sekä kuluttajien ja erityisryhmien edunvalvontaa ajavat liitot kantavat huolta erityisryhmien asemasta ja mahdollisuudesta kuunnella Yleisradion radiolähetymiä totuttuun tapaan myös tulevaisuudessa.

Haastatteluissa viitattiin lisäksi vaaratiedotteiden jakeluun radion kautta. Osa haastatteluista tahoista koki, että radio on yhä tärkeä väylä vaaratiedotteiden jakeluun. Suurempi osa toimijoista ei kuitenkaan ollut huolissaan vaaratiedotteiden jakelusta. Tätä perusteltiin mm. sillä, että viestintä on monikanavaistunut ja pandemia-aikana internetissä tapahtuva tiedottaminen on yleistynyt. Vaaratiedotteita voidaan jaella myös matkapuhelimeen.

Markkinat

Markkinoiden näkökulmasta tarkasteltuna on mahdollista, että nykyinen sääntely estää taajuuksien käytön kaapelilaajakaistan tarpeisiin. Haastatteluissa kaapelilaajakaistan todettiin olevan yksi olennainen osa digitaalista infrastruktuuria. Edelleen esitettiin, että nykymuodossaan sääntely suojaa vanhaa teknologiaa, vaikka palveluita voisi kehittää yhä enemmän internet-pohjaisina.

YHTEISANTENNIJÄRJESTELMÄT

Toimijat

Perusteena sääntelyn tarpeettomuudelle esitettiin nopeasti lisääntyneet laajakaistayhteydet, joiden myötä saatavuus ei ole enää riippuvainen yhteisantenniverkoista. Useat toimijat uskovat talo- ja kiinteistöyhtiöiden jatkavan välittämistä myös ilman sääntelyä. ”Jos yhteisantenniverkko on olemassa, ei olisi mitään järkeä jättää Ylen sisältöjä pois”.

Osa toimijoista pitää yhteisantennijärjestelmiä koskevan siirtovelvoitteen mahdollista lopettamista haitallisena. Haastatteluissa arvioitiin, että velvoitteen poistamisen myötä kaapelioperaattorit voisivat käyttää neuvotteluvoimaansa ja pienentyneitä veloitteitaan ohjaamaan kuluttajakysyntää edullisemmasta kaapeli-TV-vastaanotosta kohti IP-TV-

palveluita eriyttämällä palveluita. Edelleen uskotaan, että taloyhtiöiden yksittäisiä talouksia ohjattaisiin tekemään määräaikaista (esimerkiksi 24 kuukauden) IP-TV-palvelusopimuksia.

Kuluttajat

Yleisradiossa nähdään, että sääntelyä ei pidä purkaa yhteisantennijärjestelmien osalta. Perusteluna on, että yhteisantenniverkkojen piirissä asuvien kotitalouksien tarpeet TV-sisältöjen vastaanotossa vaihtelevat samankin taloyhtiön yhteisantenniverkon sisällä. Tarpeiden uskotaan olevan pikemminkin kotitalous- kuin kiinteistökohtaisia. Sääntelyn purkamisesta voi seurata, että kiinteistön omistaja voisi yksittäisten asukkaiden tarpeista riippumatta päättää hankkia asuinkiinteistöön vain internet-yhteyden eikä TV- ja radiokanavia antenni- tai kaapeliverkkojen kautta.

Ei ole tarkkaan tiedossa, kuinka monen käyttäjän radio on yhdistetty antennijohtimella kiinteistön yhteisantenniverkkoon.

Markkinat

Haastatteluissa ei havaittu yhteisantennijärjestelmiä ja markkinoita koskevia vaikutuksia.

3.2 Pitäminen nykyisellään

Tässä skenaariossa siirtovelvoitesääntelyä ei muutettaisi millään tavalla.

TELEVISIO

Toimijat

Muutamit toimijat nostivat esiin siirtovelvoitesääntelyn turvanneen Yleisradion TV- ja radiolähetysten jakelun valtakunnallisesti. Osa toimijoista myös huomautti, että siirtovelvoitesääntely on tasapainottanut kahden erikokoisen (media-ala ja teleala) välistä neuvottelutasapainoa. Muutamit toimijat näkivät sääntelyn purkamisen riskinä sen, että jatkossa Yleisradio ja kaapelioperaattorit eivät pääsisi sopimukseen jakelusta. Kaapelioperaattoreiden ja Yleisradion kilpailijoiden näkemys asiasta on päinvastainen. Neuvotteluasemaa merkittävämpänä uhkana kaapelioperaattorit pitävät tekijänoikeuksien tulkintaan liittyviä epäselvyyksiä. Siirtovelvoitesääntelyllä kaapelioperaattoreita velvoitetaan jakamaan Yleisradion sisältöjä verkoissaan ja Tekijänoikeuslain tulkinnan perusteella heiltä voidaan periä tekijänoikeuskorvauksia sisältöjen edelleen lähettämistä (näissä tilanteissa Yleisradio on jo kertaalleen maksanut tekijänoikeusmaksut). Operaattorit arvioivat tästä syntyvän vuositasolla lisäkustannuksia useita miljoonia euroja vuodessa. Koska sääntely ei salli kustannusten perimistä televisiokanavalta eikä asiakkaalta, voisi seurauksena olla lisämaksu (verkon ylläpitämisen kustannus + tekijänoikeuskustannus edelleen lähettämistä).

Nykytilanteessa Yleisradiolle sisältöjen jakelu kaapeliverkoissa on maksutonta. Muut toimijat näkevät Yleisradiolla olevan jakelusta sovittaessa etulyöntiasema. Digitaalisen sääntelyn pitäminen nykyisellään ei aiheuta vaikutuksia.

Kuluttajat

Kuluttajien koettiin hyötynneen nykyisestä siirtovelvoitesääntelystä, koska heidän käytössään on ollut lähes identtinen tarjonta kotimaisten vapaiden kanavien osalta eri puolilla maata. Lisäksi huomautettiin, että siirtovelvoitesääntely on osaltaan taannut laajaa ja tasapuolista TV-tarjontaa Suomen harvaan asutuissa oloissa.

Haastatteluissa tuotiin esiin saavutettavuuden turvaaminen erityisryhmille. Yleisradion sanottiin haastatteluissa olevan ainoa kanava, jonka ohjelmistossa on viittomakielistä sisältöä. Yleisradiolla on myös selkokielistä sisältöä, joka palvelee näkö- ja kuulovammaisien ohella heikommin suomea osaavia kuluttajia. Kuuloliiton ja Kuurojen liiton mukaan on siirtovelvoitesääntelyn ansiota, että tällä hetkellä Yleisradion kanavat näkyvät kattavasti ja niihin saa tekstityksen helposti. Siirtovelvoitesääntely koskee tarkkaan ottaen yleisen edun, ei vain erityisryhmien etujen, turvaamista.

Nykyisen sääntelyn säilyttämistä tukee Yleisradion näkemyksen mukaan kaapeli-TV:n toimintavarmuus suhteessa laajakaista-TV-palveluihin. Lisäksi Yleisradion mukaan internet-palveluiden tekninen pirstaleisuus haastaa kattavuuden antenni- ja kaapeliverkkoihin verrattuna. Myös Suomen antenni- ja teleurakoitsijaliitto ry (SANT) on kirjoittanut niin antenni- kuin kaapeli-TV:n käyttövarmuudesta ja tietoturvasuudesta¹⁵. Samaan aikaan Yleisradio kuitenkin kannattaa siirtovelvoitesääntelyn laajentamista laajakaistaverkkoihin ja on ehdottanut siirtymistä antenniverkoista laajakaistaverkon verkon kautta tapahtuvaan television katseluun (ks. luku 3.3, laajakaista).

Osa toimijoista näkee, että siirtovelvoitesääntelyn ansiosta vähemmän digitaitoja omaavien ja iäkkäämpien kuluttajien on mahdollista vastaanottaa perinteisiä TV- ja radiolähetystyksiä. Lisäksi eräät toimijat arvioivat, että osalle perinteisiä lineaarikanavia antenni- tai kaapeliverkosta katsovista voi olla teknisten haasteiden ohella taloudellisesti haastavaa siirtyä internet-vastaanottoon. Kaapeliverkkoyhteyksien tai laajakaistan kautta tapahtuvasta televisiolähetysten vastaanotosta kuluttaja joutuu maksamaan erikseen kaapelioperaattorille.

Teoriassa on mahdollista, että Yleisradio vastaisi tekijänoikeuskustannuksista vain antenniverkoissa tapahtuvan jakelun osalta ja vyöryttäisi osan kustannuksista kaapeliverkko-operaattoreille, jotka eivät voisi siirtää kustannusta asiakasmaksuihin.

Markkinat

Kaapelioperaattoreiden näkemys on, että tekijänoikeuksiin liittyvät tulkinnat ja niistä mahdollisesti operaattoreille aiheutuvat korvaukset voivat vääristää kilpailua.

Yleisradiolla on vastikkeeton oikeus televisio- ja radiosisältöjen jakeluun koko maassa, muilla kanavilla näin ei ole. Televisioyhtiöt (pl. Yleisradio) sopivat jakelusta ja siitä aiheutuvista kustannuksista kaapelioperaattoreiden kanssa.

¹⁵ Perinteinen vai netti-tv? <https://www.sant.fi/uutiset.php?aid=15583&k=15601>

RADIO

Toimijat

Yleisradiolla on oikeus radiosisältöjen maksuttomaan jakeluun kaapelioperaattoreiden verkoissa.

Kaapelioperaattoreille radiota koskevan sääntelyn pitäminen ennallaan tarkoittaa, että sama taajuusalue, jolla julkisen palvelun radio-ohjelmistojen FM-signaalia jaellaan, varataan jatkossakin Yleisradion sisältöjen jakeluun. Tällä on kaapelioperaattoreiden mukaan se vaikutus, että kaapeliverkon kapasiteettia ei voida vapauttaa muihin tarkoituksiin eikä yhteysnopeuksia voida nostaa.

Kuluttajat

Sääntely mahdollistaa, että Yleisradion radiolähetyksiä jaellaan valtakunnallisesti niin antenni- kuin kaapeliverkoissa. Yleisradio, kuluttajien ja erityisryhmien etua ajavat liitot ja myös osa kaapelioperaattoreista näkee, että perinteiselle radiolle on vielä jonkin aikaa kysyntää ennen kuin lineaarijakelu menettää lopullisesti asemansa. Osa taas kokee jo nyt, että radiolähetyksen kuuntelu kaapeliverkkojen kautta on marginaalista ja kuuntelu onnistuu nykyisin kattavasti myös laajakaistaverkkojen kautta.

Markkinat

Ainoa markkinoita koskeva havainto haastatteluista oli, että mahdollisesti tulevaisuudessa yhä useammin kuluttajat kuuntelevat podcast-tyylisiä sisältöjä heille parhaiten sopivaan aikaan tiettyyn kellonaikaan lähetettävän radio-ohjelman sijaan.

3.3 Laajentaminen

Tässä skenaariossa siirtovelvoitesääntelyä laajennettaisiin HbbTV-signaaliin.¹⁶ Lisäksi sidosryhmähaastatteluissa nousi esille yleisen edun kanavien / uusien kanavien lisääminen siirtovelvoitteen piiriin sekä eräitä muita tähän liittyviä näkökohtia, jotka on mainittu tässä lyhyesti (näitä ei ole kuitenkaan toimeksiannossa arvioitu tarkemmin).

HBBTV-SIGNAALI

Toimijat

Muut toimijat paitsi kaapelioperaattorit puoltavat HbbTV:n sisällyttämistä siirtosääntelyvelvoitteeseen. Mikäli HbbTV-signaali sisällytettäisiin siirtovelvoitesääntelyyn, tulisi operaattoreiden lisätä se lähetettävään signaaliin yhdessä äänen ja kuvan kanssa. Signaali on ilmeisesti vain muutamia kilobittejä, ja sen kustannus minimaalinen.

¹⁶ HbbTV tulee englanninkielisestä sanoista hybrid broadcasting broadband TV ja sillä tarkoitetaan perinteisen tv-lähettyksen ja laajakaistan yhdistelmää, joka tuo netti-tv ominaisuudet perinteisten televisiopalveluiden rinnalle.

Kaapelioperaattorit pitävät sääntelyn lisäämistä riskialttiina, mikäli siihen sisältyy tulkinnanvaraisuutta. HbbTV-signaalin tuomisen siirtovelvoitesääntelyn piiriin katsottaisiin poistavan operaattoreilta sopimusvapauden, jonka jälkeen heillä ei olisi mahdollisuutta vaikuttaa siihen, millä tavalla HbbTV-signaalin tarjoaminen toteutettaisiin. Ratkaistavaksi tulisi, miten vastuukysymykset hoidetaan ja miten toimitaan häiriötilanteissa. Edelleen tekijänoikeusasioihin koetaan liittyvän ratkaistavia asioita.

Kuluttajat

Yleisradio näkee HbbTV:n edistävän digitaalista tasa-arvoa tuomalla pääsyn Ylen internet-palveluihin, kannustamalla laajakaistaliittymien tilaamista ja tätä kautta digitalisoimalla koko väestöä. Osa toimijoista näkee, että HbbTV-signaalin käyttö mahdollistaisi uusien palveluiden kehittämisen kuluttajille. Jo nykyisellään HbbTV:tä hyödynnetään erilaisissa uutis- ja äänestyspalveluissa (ml. kupongit ja arvonnat). Kuluttaja voi esimerkiksi aloittaa uutisten katsomisen start over-palvelulla, jos ei ole ehtinyt vastaanottimen ääreen lähetyksen alkaessa. Lineaari-tv-lähetyksistä poiketen HbbTV-signaali mahdollistaa myös personoidun mainonnan sekä vaaratiedotteiden kohdentamisen postinumerokohtaisesti niihin kotitalouksiin, joissa on HbbTV-signaalin vastaanottoon soveltuva älytelevisio. Haastatteluissa tuotiin lisäksi esiin, että HbbTV:n avulla on mahdollista jakaa lisätekstityspalveluita laajakaistan yli ja tästä syystä se voidaan nähdä osana saavutettavuuspalveluiden kehittämistä.

Markkinat

Markkinoiden näkökulmasta on mahdollista, että toimijat eivät koe palveluiden kehittämistä kannattavaksi, elleivät ne tavoita kuluttajia kaikkien kanavien kautta ja kaikissa verkoissa.

Teknologianeutraaliteettia ajatellen HbbTV-signaali on yksi tekninen standardi internet-pohjaisten palveluiden toteuttamiseen. Muita ovat esimerkiksi AndroidTV ja AppleTV. Toimijoiden antamien tietojen perusteella markkinoilla on vielä televisiolaitteita, jotka eivät tue HbbTV-signaalin vastaanottamista. HbbTV-signaali ei toimi kaikissa IP-TV:ssä (esimerkiksi DNA TV Hubi perustuu Android-TV -teknologiaan) eikä OTT¹⁷-palveluissa.

---

¹⁷ Over the top-palvelut eli internetin yli välitettävä tv-palvelu kuten Amazon Prime, Disney+, Elisa Viihde, HBO, Netflix

MUUT SIDOSRYHMÄHAASTATTELUISSA ESIIN NOUSSEET VAIHTOEHDOT

YLEISEN EDUN KANAVIEN / UUSIEN KANAVIEN LISÄÄMINEN SIIRTOVELVOITTEESEEN

Vain yksi haastateltu toimija toivoo, että siirtovelvoitesääntelyyn palautettaisiin yleisen edun kanavat. Tämä toimija kokee, että yleisen edun kanavien oikeudet ja velvollisuudet eivät ole tasapainossa.

LAAJAKAISTA

Useammassa haastattelussa tuotiin myös esiin, että laajakaista on Yleisradiolle jo nyt tärkeä jakelualusta (Yle Areena), jonka tavoitettavuus kasvaa ja johon Yleisradio on enenevässä määrin siirtämässä omia sisältöjään. Yleisradion tiedotteen mukaan Yleisradio tavoittaa verkko- ja mobiilipalveluidensa kautta 70 % suomalaisista viikon aikana¹⁸. Tiedotteessa todetaan Yle Areenan nousseen vuonna 2020 Ylen palveluita käyttävien keskuudessa kiinnostavimmaksi palveluksi koko väestön tasolla. Yleisradion on kertonut Yle Areena -julkaisemisesta tulevan 2020-luvulla julkisen palvelun pääjulkaisualusta¹⁹. Yleisradio on lisäksi ehdottanut siirtymistä antenniverkoista laajakaistaverkon verkon kautta tapahtuvaan television katseluun mahdollisimman nopeasti 2020-luvulla²⁰.

Näihin liittyviä näkökohtia ei arvioitu tämän toimeksiannon yhteydessä tarkemmin.

---

¹⁸ Tiedote. Yle Areena on kasvanut Ylen kiinnostavimmaksi palveluksi. Julkaistu 7.5.2020.

¹⁹ Ylen sisältöjen saatavuuden turvaaminen laajakaistaverkoissa. LVM:n kuulemistilaisuus siirtovelvoitesääntelystä 17.6.2019

²⁰ Yle haluaa luopua televisioantenneista. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/politiikka/artikkeli-1.1201784>

4 Johtopäätökset

Selvityksen yhteydessä havaittiin näkemuseroja toimijoiden kesken. Erityisesti kaapelioperaattorit kannattavat siirtovelvoitesääntelyn lopettamista. Kaupallisten televisioyhtiöiden näkökulmasta sääntelystä aiheutuu velvollisuuksia ilman erityistä hyötyä. Yleisradio on nykyisen sääntelyn tai jopa sen laajentamisen kannalla. Kuluttajaliitto, Kuuloliitto ja Kuurojen liitto tarkastelevat siirtovelvoitesääntelyä edustamiensa käyttäjien näkökulmasta. Liitot pyrkivät varmistamaan, että kuluttajien käytössä olevien televisio- ja radiolähetysten saatavuus ei heikkene. Liitot kannattavat nykymuotoisen sääntelyn säilyttämistä.

4.1 Siirtovelvoitesääntelyn lakkauttamisen vaikutukset

TELEVISIO

Toimijat

Siirtovelvoitesääntelyn lakkauttaminen vaikuttaisi kaikkiin toimijoihin. Yleisradio joutuisi jatkossa todennäköisesti maksamaan korvausta kaapelioperaattoreille televisio- ja radiolähetysten jakelusta. Yleisradion olisi sovittava ääni- ja tekstityspalveluiden jakelusta operaattoreiden kanssa. Siirtovelvoitteesta luopuminen ei ratkaisisi suoraan tekijänoikeusmaksuihin liittyviä haasteita. Yleisradiolta ja kaapeliverkko-operaattoreilta edellytettäisiin jatkossakin neuvotteluja ja sopimista tekijänoikeusmaksujen hoitamisesta.

Siirtovelvoitesääntelyn lakkauttamisen myötä kaupalliset toimijat ja Yleisradio kilpailisivat avoimessa markkinataloudessa ja sopisivat kaapeliverkoissa tapahtuvasta jakelusta kaapelioperaattoreiden kanssa.

Kaapelioperaattoreille sääntelyn lakkauttaminen toisi todennäköisesti taloudellista hyötyä. Se mahdollistaisi kaapelioperaattoreille korvauksen perimisen Yleisradiolta televisio- ja radiolähetysten jakelusta omissa verkoissaan. Tähän saakka kaapelioperaattorit ovat voineet vaatia käyttäjiltä kohtuullisia korvauksia verkon ylläpidosta. Taloudellisessa mielessä merkittävin vaikutus siirtovelvoitesääntelyn lopettamisella olisi kaapelioperaattoreiden näkökulmasta sillä, että uhka tekijänoikeuslain tulkinnasta ja sen seurauksena mahdollisesti lankeavista maksuista poistuisi.

Kaapelioperaattorit tuskin lopettaisivat Yleisradion sisältöjen jakelua lähitulevaisuudessa, koska näille sisällöille on kuluttajien keskuudessa kysyntää. On kuitenkin mahdollista, että siirtovelvoitesääntelyn loputtua kaapelioperaattorit alkaisivat eriyttämään kanavatarjontaansa siten, että kaapeliverkon tarjonta muuttuisi suhteessa IP-TV-palveluihin.

Siirtovelvoitesääntelystä luopuminen voi synnyttää tilanteen, jossa kaapelioperaattorit veloittavat jakelusta sekä TV-yhtiöiltä että kuluttajilta. Tämä voidaan estää poistamalla kaapelioperaattoreilta oikeus laskuttaa taloyhtiöitä kaapelijakelusta siirtovelvoitesääntelyn loppuessa.

Kuluttajat

Kaupalliset toimijat seuraavat tarkasti kuluttajien käyttäytymistä ja palveluiden kysyntää. Tällä hetkellä tarkasteltaessa eri toimijoiden osuuksia vuorokausittaisesta katselusta Yleisradion osuus on kaupallisten kanavien osuutta suurempi. Kanavista Yle tavoittaa yhä suurimman osuuden katsojista niin päivittäin (yli 44 % vuorokauden katselusta) kuin viikoittain (yli 4 miljoonaa kuluttajaa). Lisäksi kaikkein suosituin maksuton suoratoistopalvelu Suomessa on Yle Areena.

Vaikutusten osalta on huomioitava, että 40 prosenttia TV-talouksista (yli miljoonaa kotitaloutta) hyödyntää kaapeliverkkoja ensisijaisena keinona televisiolähetysten vastaanottamiseen. Toisaalta yli 90 %:lla suomalaisista on käytössään kiinteä laajakaista tai mobiililaajakaista. Antenniverkkojen kattavuus on yli 99 % ja kuluttaja voi halutessaan vastaanottaa Yleisradion televisiolähetyksiä antenniverkossa, vaikka jakelu kaapeliverkoissa loppuisikin.

Karkeasti yleistäen voidaan ajatella, että siirtovelvoitesääntelyn lopettamisella olisi eniten vaikutusta ikääntyneimpiin ja heikoimmin toimeentuleviin kuluttajiin. Toisaalta olisi väärin olettaa, etteikö myös vanhempien ikäryhmien keskuudessa olisi riittävät digitaaliset taidot omaavia henkilöitä myös muiden kuin perinteistä lineaarilähetysten seuraamiseen. 93 % kaikista kuluttajista on käyttänyt internetiä. Useasti päivässä internetiä käyttää 82 % 16–89-vuotiaista suomalaisista. Internetiä hyödynnetään muissa ikäryhmissä jo niin kattavasti, että käyttö yleistyy enää vanhimmassa ikäryhmässä.

Markkinat

Siirtovelvoitesääntelyn lopettamisella saattaisi olla positiivista vaikutusta toimijoiden innovatiivisuuteen, kun kuluttajapalveluita voitaisiin kehittää teknologianeutraalisti. Kaupallisilla toimijoilla on intressi investoida kehittämistoimintaan ja luoda uusia palveluita kuluttajille pysyäkseen kilpailussa mukana.

Kaupalliset toimijat jakavat todennäköisesti tulevaisuudessakin Yleisradion lineaarisia TV-kanavia omissa verkoissaan ja televisioalustoillaan, mikäli haluavat säilyttää nykyiset asiakkaansa ja tavoittaa lisäksi uusia asiakkaita.

Siirtovelvoitesääntelyn poistamisella voisi olla vähittäismarkkinan kilpailua vähentäviä vaikutuksia, johtuen sähköisen viestinnän murroksesta (ulkomaisten OTT-palveluiden kysynnän vahva kasvu), josta teleoperaattoreiden uskotaan hyötyneen.

RADIO

Toimijat

Radiota koskevan siirtovelvoitesääntelyn lopettamisen myötä toimijoiden tulisi sopia radiolähetysten jakelusta kaapeliverkoissa. Vaikka siirtovelvoitesääntelystä luovuttaisiin, jatkossakin jakelusta sovittaisiin osapuolten välisissä neuvotteluissa.

Kaapelioperaattoreille sääntelyn purkaminen tarkoittaisi aiemmin radiolähetysten käytössä olleen taajuusalueen vapautumista muuhun käyttöön. Luopumalla radiolähetysten jakelusta kaapeliverkossa saataisiin toimijoiden käyttöön aiempaa suuremmat paluukaistat ja yhteysnopeuksia olisi mahdollista nostaa. Samalla voitaisiin vapauttaa kaapeliverkon kaksisuuntaista kapasiteettia muihin tarkoituksiin (kodista lähtevät yhteydet, paluukanava, joita tarvitaan esimerkiksi pandemian myötä yleistyneeseen etätyöskentelyyn ja etätyökokouksiin).

Kuluttajat

Kuluttajiin kohdistuvana vaikutuksena voidaan nostaa esiin se, että vaaratiedotteiden jakelu radiossa lakkaisi. Tämän vaikutuksen vakavuutta pienentää monikanavaistunut viestintä. Nykyinenkään siirtovelvoitesääntely ei takaa sitä, että vaaratiedote tavoittaa kuluttajan. Kuluttajan on katseltava nimenomaan Yleisradion lähetystä, jonka päälle vaaratiedote ajetaan.

Sääntelyn pitämistä nykyisellään perustellaan vaaratiedotteiden välittämällä erityisryhmien tavoittamisen kannalta. Vaaratiedotteita välitetään sekä televisiossa ja radiossa tekstiviestien ohella. Vaaratiedote ei tavoita käyttäjää, mikäli käyttäjä ei ole osannut asentaa matkapuhelinta vastaanottamaan push-viestiä Yle Arenasta. Toisaalta televisio on jo menettänyt asemansa vaaratiedotteiden välittäjänä. Etenkin koronapandemian aikana internet-sivut ovat olleet monen kunnan ja kaupungin tärkein viestintäkanava.

Markkinat

Selvityksessä ei havaittu merkittäviä markkinoita koskevia vaikutuksia, joita siirtovelvoitesääntelyn lakkauttamisesta voisi aiheutua. Kaapeliverkkojen tietty taajuus on varattava radiolähetysten jakelun käyttöön. Tämän seurauksena näitä taajuuksia ei voi käyttää kaapelilaajakaistan tarpeisiin.

YHTEISANTENNIJÄRJESTELMÄT

Toimijat

Rivi- ja kerrostaloissa sekä isoissa kiinteistöissä olevia yhteisantennijärjestelmiä käytetään radio-, TV- ja kaapelilaajakaista- palveluiden välittämiseen huoneistoihin. Selvityksessä ei tullut esiin vaikutuksia, jotka voisivat kohdistua talo- ja kiinteistöyhtiöihin yhteisantennijärjestelmiä koskevan siirtovelvoitesääntelyn lakkauttamisen seurauksena. Tässä yhteydessä on huomattava, että Isännöintiliittoa ja Kiinteistöliittoa ei ole haastateltu tämän selvityksen aikana. Oletettavasti olemassa olevia

yhteisantennijärjestelmiä käytettäisiin jatkossa, vaikka niitä koskeva siirtovelvoitesääntely loppuisi. Uudiskohteissa yhteisantennijärjestelmien rakentamisesta tulisi todennäköisesti vähemmän houkuttelevaa ilman asiaa koskevaa sääntelyä.

Kuluttajat

Veloitteen poistamisen myötä kaapelioperaattorit voisivat käyttää pienentyneitä veloitteitaan ohjaamaan kuluttajakysyntää edullisemmasta kaapeli-tv-vastaanotosta kohti IP-TV-palveluita palveluita eriyttämällä.

Yhteisantennijärjestelmiä koskevan siirtovelvoitesääntelyn lakkauttamisella voisi olla tulevaisuudessa vaikutuksia kuluttajille, jotka muuttuvat uudiskohteeseen. Ilman sääntelyn tuomaa pakkoa rakennuttajat voisivat suosia nopeita laajakaistayhteyksiä yhteisantennijärjestelmien sijaan. Olemassa olevissa asuinkiinteistöissä asuville kuluttajille sääntelyn lakkauttaminen tuskin toisi muutosta. Rivi- ja kerrostaloissa asuvat kuluttajat ovat tottuneet vastaanottamaan radio- ja TV-lähetyskäytännön yhteisantennijärjestelmien mahdollistamana. Mikäli tämä muuttuisi, taloyhtiöiden hallitusten edustajien tulisi kyetä perustelevaan muutos taloyhtiön asukkaille.

Markkinat

Selvityksen yhteydessä ei tunnistettu markkinavaikutuksia, joita sääntelyn muuttamisella voisi olla.

4.2 Nykyisen siirtovelvoitesääntelyn vaikutukset

Toimijat

Mikäli siirtovelvoitesääntely säilyy nykymuodossaan, on Yleisradiolla jatkossakin oikeus televisio- ja radiosisältöjen maksuttomaan jakeluun kaapelioperaattoreiden verkoissa. Sääntelyn avulla varmistetaan, että Yleisradion TV- ja radiolähetyskäytännön jaellaan valtakunnallisesti niin antenni- kuin kaapeliverkoissa.

Siirtovelvoitesääntelyn vaikutusta toimijoille on Yleisradion ohjelmiston jakelun mahdollistamisesta aiheutuvat kustannukset. Siirtovelvoitesääntelyn kustannusten osuutta on kuitenkin vaikea erottaa runkoverkon, jakeluverkkojen sekä TV-alustojen suunnittelun, rakentamisen ja ylläpitämisen kustannuksista.

Merkittävin vaikutus kaapelioperaattoreille nykyisellään ovat tekijänoikeuksien tulkintaan liittyvät epäselvyydet. Tästä on arveltu syntyvän vuositasolla kustannuksia useita miljoonia euroja. Koska sääntely ei salli kustannusten perimistä televisiokanavalta eikä asiakkaalta, voi seurauksena olla kaksinkertaisen maksu perintä (verkon ylläpitämisen kustannus + tekijänoikeuskustannus edelleen lähettämisestä).

Kuluttajat

Yleisradio on tällä hetkellä ainoa kanava, jonka ohjelmistossa on viittomakielistä sisältöä. Yleisradiolla on myös selkokielistä sisältöä, joka palvelee näkö- ja kuulovammaisien ohella heikommin suomea osaavia kuluttajia.

Yhtäältä nykyisen sääntelyn säilyttämistä tukee se, että laajakaista-TV-palveluissa (ml. Yle Areena) ei ole kaapeli-tv:n kaltaista toimintavarmuutta. Toisaalta tässä selvityksessä ei havaittu näyttöä siitä, että esimerkiksi laajakaistayhteyksien toimintavarmuudessa olisi ongelmia. Sen sijaan kapasiteetti voi asettaa rajoja käytölle kysyntäpiikkien (esimerkiksi Olympialaiset) aikoina.

Vähemmän digitaitoja omaavien kuluttajien mahdollisuudet vastaanottaa muita kuin perinteisiä TV- ja radiolähetyksiä voivat olla heikot. Toistaiseksi antenniverkon kautta vastaanotettavat televisio- ja radiolähetykset tarjoavat vähemmän digitaitoja omaaville kuluttajille vaihtoehdon.

Perinteisen radion kuuntelu on vähentynyt koko 2010-luvun ajan. Kaupallisia radiokanavia kuunnellaan Yleisradiota enemmän. Siirtovelvoitesääntelyn johdosta Yleisradion radiolähetyksiä on edelleen mahdollista kuunnella niin FM-radion kuin kaapeliverkkojen välityksellä. Käytettävissä ei ole tarkkaa tietoa siitä, kuinka monelle kuluttajalle radion kuuntelu kaapeliverkoissa on ainoa tapa Yleisradion radiolähetysten vastaanottamiseen.

Markkinat

Valtakunnalliset kanavat (pl. Yleisradio) sopivat televisiosisältöjen jakelusta ja siitä aiheutuvista kustannuksista kaapelioperaattoreiden kanssa.

Sääntely kohtelee kaapeli- ja antenniverkkoja operoivia toimijoita eri tavalla. Osalla on sääntelystä johtuvia velvoitteita Yleisradion televisio- ja radiolähetysten jakeluun ilman siitä saatavaa korvausta, ja osalla ei ole vastaavia velvoitteita.

Merkittävin tunnistettu kustannusvaikutus liittyy riskiin Yleisradion televisio- ja radiosisältöjen edelleen lähettämisen tekijänoikeusmaksuihin. Kopiosto on haastanut Telian oikeuteen tekijänoikeusloukkauksista ja vaatii Telialta 11,5 miljoonan euron korvauksia. Mikäli oikeuden päätös on Kopiostolle suosiollinen, lienevät muut operaattorit vastaavan prosessin kohteena tulevaisuudessa.

4.3 Siirtovelvoitesääntelyn laajentamisen vaikutukset

HBTV-SIGNAALI

Toimijat

HbbTV-signaalin osalta toimijakenttä jakaantuu kahteen leiriin. Kaapelioperaattorit vastustavat siirtovelvoitesääntelyn laajentamista koskemaan HbbTV-signaalia. Muut toimijat suhtautuvat asiaan joko neutraalisti tai sitä kannattaen.

Siirtovelvoitesääntelyn laajentamisen johdosta kaapelioperaattoreiden tulisi lisätä se verkoissaan lähetettävään signaaliin yhdessä äänen ja kuvan kanssa. Selvityksen mukaan tästä aiheutuvat kustannukset olisivat pieniä.

Kaapelioperaattorit näkevät HbbTV-signaalin tuomisen siirtovelvoitesääntelyn piiriin poistavan operaattoreilta sopimusvapauden. Tiedossa ei ole, minkälaiset kustannukset toimijalle aiheutuisi, mikäli sen olisi vaihdettava käytössä olevaa teknologiaa mukautuakseen sääntelyyn.

Kuluttajat

HbbTV-signaalin sisällyttäminen siirtovelvoitesääntelyyn voisi johtaa siihen, että kuluttajille kehitettäisiin uusia palveluita, nykyisten kuponkien, arvontojen ja start over-palveluiden lisäksi. Yksi mahdollinen vaikutus on, että personoitu postinumerokohtaisesti kohdennettu mainonta lisääntyisi niissä kotitalouksissa, joissa on HbbTV-signaalin vastaanottoon soveltuva älytelevisio. HbbTV voidaan nähdä osana saavutettavuuspalveluiden kehittämistä, koska sen avulla on mahdollista jakaa lisätekstityspalveluita laajakaistan yli.

Kuluttajien hyödyt HbbTV-signaalista riippuvat siitä, onko käytössä riittävän uusi vastaanotin (älytelevisio) tai onko varallisuutta hankkia uusi vastaanotin sekä siitä, osaako tai ottaako kuluttaja signaalin mahdollistamat lisäpalvelut käyttöön.

Markkinat

HbbTV-signaali on yksi tekninen standardi internet-pohjaisten palveluiden toteuttamiseen. Muita ovat esimerkiksi AndroidTV ja AppleTV.

Siirtovelvoitesääntelyn laajentamisesta ei aiheutuisi toimijoille kohtuuttomia kustannuksia. Ainakin yksi kaapelioperaattori joutuisi vaihtamaan käytössä olevaa teknologiaa tai luomaan jonkun muun ratkaisun mukautuakseen laajentuneeseen sääntelyyn.

Lähteet

Antenni-TV:n näkyvyysalueet. Digita. https://www.digita.fi/verkkojen-saatavuus/Internetin_kaytto_medioiden_seuraamiseen_ja_viestintaan_lisaantynyt. Tilastokeskus. https://www.stat.fi/til/sutivi/2020/sutivi_2020_2020-11-10_tie_001_fi.html

Joukkoviestintä 2020. Tilastokeskus. https://www.stat.fi/til/jvie/2020/jvie_2020_2021-12-03_fi.pdf

Joukkoviestinten kulutusosuudet 2010-luvulla. Tilastokeskus, Joukkoviestinnän talous ja kulutus. https://pxhopea2.stat.fi/sahkoiset_julkaisut/joukkoviestintatilasto/html/suom0000.htm

Kanavaosuudet (%) ikäryhmittäin. Kansallinen radiotutkimus, Finnpanel. <https://www.finnpanel.fi/tulokset/radio/krt/2021/51/kanavaosuusikaryhma.html>

Katsotuimmat ohjelmat, viikko 47/2021. <https://www.finnpanel.fi/tulokset/totaltv/yle/total28/3plus.html>

Laajakaistaliittymien lukumäärä <https://www.ficom.fi/ict-ala/tietopankki/viestintaverkot-tietopankki/kiinteja-ja-mobiili-laajakaista/kiinteiden-ja-mobiilien-laajakaistaliittymien-maaria/#h-kiinte-t-ja-mobiilit-laajakaistaliittym-t-suomessa>

Laajakaistayhteydet kotitalouksissa 2015–2021. Liikenne- ja viestintävirasto. <https://www.traficom.fi/fi/tilastot/laajakaistayhteyksien-levinneisyys-kotitalouksissa-0>

Liikenne- ja viestintävirasto. Viestintäpalveluja kartoittava kuluttajatutkimus kevät 2021. <https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/nettia-kaytetaan-enemman-viihteeseen-vahemman-arjen-askareisiin>

Liikenne- ja viestintävirasto. Netti-tv ohitti perinteisen tv-katselun alle 45-vuotiaiden keskuudessa. <https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/netti-tv-ohitti-perinteisen-tv-katselun-alle-45-vuotiaiden-keskuudessa>

Perinteinen vai netti-tv? Suomen antenni- ja teleurakoitsijaliitto ry. <https://www.sant.fi/uutiset.php?aid=15583&k=15601>

Radion kuuntelu ikäryhmittäin ja laitteittain, 2017. Tilastokeskus, Vapaa-aikatutkimukset, 05/2019. https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_eli_vpa_Radion_kuuntelu/stat_fin_vpa_pxt_218.px/

Radion tavoitavuus syys-maaliskuussa 2021. Kansallinen radiotutkimus, Finnpanel. <https://www.finnpanel.fi/tulokset/radio/krt/2021/51/tavoitavuus.html>

Radion vastaanotto-opas. Digita. https://www.digita.fi/wp-content/uploads/2020/01/radio_opas_final.pdf

Tiedote. Yle Areena on kasvanut Ylen kiinnostavimmaksi palveluksi. Julkaistu 7.5.2020. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2020/05/07/yle-areena-on-kasvanut-ylen-kiinnostavimmaksi-palveluksi>

Tilastokeskus, joukkoviestintä 2020. https://www.stat.fi/til/jvie/2020/jvie_2020_2021-12-03_fi.pdf

Tilastokeskus 5/2020. Television muodonmuutokset 2010-luvulla. https://pxhopea2.stat.fi/sahkoiset_julkaisut/joukkoviestintatilasto/pdf/teksti_05_2020.pdf

Tv:n katselu eri laitteilla 2011–2020. Finnpanel, TV-taloudet Suomessa. https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fpxhopea2.stat.fi%2Fsahkoiset_julkaisut%2Fjoukkoviestintatilasto%2Fdata%2Ft521.xls&wdOrigin=BROWSELINK

TV-taloudet, jotka vastaanottavat TV-sisältöjä vain ko. liittymätyypillä sekä TV-talouksien määrä liittymätyypeittäin vuosina 2015–2020. Tilastokeskus, joukkoviestintä. https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fpxhopea2.stat.fi%2Fsahkoiset_julkaisut%2Fjoukkoviestintatilasto%2Fdata%2Ft502.xls&wdOrigin=BROWSELINK

Viikoittaiset kanavien katseluosuudet ja viikotavoittavuudet ikäryhmittäin, viikko 47/2021. Finnpanel, <https://www.finnpanel.fi/tulokset/tv/vkokons/sharevk/viimeisin/>

Yle haluaa luopua televisioantenneista. Maaseudun tulevaisuus. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/politiikka/artikkeli-1.1201784>

Ylen sisältöjen saatavuuden turvaaminen laajakaistaverkoissa. Liikenne- ja viestintäministeriön kuulemistilaisuus siirtovelvoitesääntelystä 17.6.2019

Yleisradion valtakunnalliset radiokanavat. Traficom. <https://www.traficom.fi/fi/viestinta/tv-ja-radio/radio-ohjelmien-vastaanotto>

A Liite: toimijoiden näkemyksiä nykytilanteesta

Tässä liitteessä esitetyt havainnot nykymuotoisen sääntelyn vaikutuksista perustuvat haastatteluissa esitettyihin kommentteihin. Vaikutukset esiintyvät pääsääntöisesti laadullisina, harvemmin määrällisinä. Suoria, pelkästään sääntelystä aiheutuvia kustannusvaikutuksia on ollut vaikea kvantifioida. Vaikutukset esitetään jaoteltuna sääntelyn piirissä oleviin toimijoihin, kuluttajiin ja markkinoihin siltä osin kuin niitä on toteutetuissa haastatteluissa esiintynyt.

Toimijat

Yleisradio hankkii jakelun antenniverkkoihin Digitalta ja kaapeliverkkoihin kaapelioperaattoreilta. Sekä Digitalle että kaapelioperaattoreille syntyy kustannuksia jakeluverkon suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta sekä jakelun monitoroinnista ja siihen liittyvästä asiakaspalvelusta. Kustannuksia kerrottiin syntyvän myös runkoverkon sekä TV-alustojen ja palveluiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta sekä verkonhallinnan ja verkkoarkkitehtuurin osalta järjestelmistä, operoinnista ja hallinnasta. Digita perii antenniverkoissa tapahtuvasta radio- ja televisiolähetysten jakelusta maksuja Yleisradiolta.

Kaapeliverkkoyhteyksien osalta jakelu sisältää monia toimenpiteitä. Televisiosignaaleja vastaanotetaan eri tavoin ja on mahdollista, että vastaanotetuille signaaleille tehdään toimenpiteitä sen mukaan, jaetaanko signaalia kaapeliverkoissa, mobiiliyhteyksien tai internet protocol television (IP-TV) kautta. Yleisradion televisiosisältöjen kohdalla edellytetään adaptiivisuutta, koska vastaanotettavia signaaleja on kaikkiaan 12 (Yle 1, alueuutiset paikallisjakeluna, Yle 2 ja Yle Teema). Jakelun mahdollistamiseksi on luotu infrastruktuuri, jossa ajoittain ilmeneviä vikoja (sähköntuotto, sähkökaappien ylikuumeneminen helteillä, rakennustöiden yhteydessä katkenneet kaapelit jne.) on monitoroitava, selvitettävä ja korjattava. Haastateltavien mukaan tämä on henkilöintensiivistä työtä, joka kuormittaa sekä asiakaspalvelua että korjaajia. Käytössä ei ole tarkkaa tietoa siitä, minkä verran edellä mainituista toimenpiteistä syntyy siirtovelvoitesääntelyn aiheuttamia kustannuksia. Kaapelioperaattoreilta saatujen tietojen perusteella kyse on vuositasolla joistakin sadoista tuhansista euroista.

Merkittävimpana haasteena nykytilanteessa kaapelioperaattorit pitävät tekijänoikeuslain tulkintaan liittyviä epäselvyyksiä, edelleen lähettämisen käsitteen osalta. Neuvotteluissa Yleisradio on kaapelioperaattoreiden kertoman mukaan halunnut osoittaa vastuun tekijänoikeusmaksuista operaattoreiden kannettavaksi. Mikäli jakelu katsottaisiin edelleen lähettämiseksi, tästä voisi aiheutua yksittäiselle operaattorille yli miljoonan euron kustannus vuositasolla. Kaapelioperaattoreiden kertoman mukaan vakiintunut käytäntö Suomen TV-markkinassa on, että kotimaiset televisioyhtiöt toimivat itse alkuperäisinä lähettäjinä. Televisioyhtiöt sopivat suoraan tarvittavista oikeuksista ohjelmiansa lähettämiseksi kaikille Suomen alueella tavoittelemilleen vastaanottajille ja tätä kautta hankkivat tarvitsemansa teknisen jakelun valitsemiinsa jakelukanaviin niin antenni- kuin kaapelijakelun osalta kyseisiä verkkoja operoivilta toimijoilta. Kaapelioperaattoreiden mielestä kaapeliverkoissa tapahtuva lähettäminen on kunkin televisioyhtiön alkuperäistä lähettämistä, ja kaikille oikeudenhaltijoille on suoraan televisioyhtiön toimesta maksettu korvaus ohjelmien alkuperäisestä lähettamisestä.

Koska televisioyhtiöt päättävät ohjelmiansa sisällöstä, tulisi televisioyhtiöiden kaapelioperaattoreiden mielestä vastata sisältöihin liittyvistä tekijänoikeuskorvauksista. Asetelma ei ole antenni- ja kaapelioperaattoreiden mielestä tasapuolinen jakelusta sovittaessa: Yleisradiolla on lainsäädännöllä turvattu etulyöntiasema neuvotteluissa, jota kuvattiin haastatteluissa siten, että Yleisradion käskiessä hyppäämään, muut kysyvät kuinka korkealle. Operaattorit toivovat, että sopiminen tapahtuisi markkinaehtoisesti neuvotellen. Lisäksi sääntelyllä ja tekijänoikeuksiin liittyvillä epäselvyyksillä kuvataan olleen kielteinen vaikutus Yleisradion ja operaattoreiden väliseen yhteistyöhön. Yhteistyön Yleisradion kanssa kerrottiin haastatteluissa vaikeutuneen etenkin sen jälkeen, kun Kopiosto alkoi vaatia operaattoreilta korvauksia mm. Yleisradion TV-kanavien kaapelijakelusta. Mikäli kaapelioperaattori ei onnistuisi sopimaan jakelun tarjoamisesta Yleisradion kanssa, kaapelioperaattori joutuisi kuitenkin siirtovelvoitteen toteuttamiseksi edelleen lähettämään jakeluvetoitteen alaiset ohjelmat, ja siten maksamaan siirtovelvoitteen alaisten TV-lähetysten edelleen lähettämistä korvauksia oikeudenhaltijoille.

Useampi haastateltava viittasi Ficomin vuodelta 2020 olevaan lausuntoon sivistysvaliokunnalle liittyen hallituksen esitykseen HE 98/2020 vp laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta. Lausunnossa todetaan, että ”kaapelitelevisio-operaattoreilla ei ole enää sellaista monopoliasemaa lähenevää mahdollisuutta vaikuttaa katsojien saatavilla olevaan televisiotarjontaan, joka oikeuttaisi pitkälle menevän puuttumisen operaattoreiden omaisuudensuojaan ja elinkeinon harjoittamisen vapauteen.”²¹

Osa toimijoista näkee tilanteen siten, että siirtovelvoitesääntely on pitänyt yllä olemassa olevaa tilannetta jakelukentässä. Televisio- ja radiolähetysten jakelusta on aiemmin saatu sovittua toimijoiden välisissä neuvotteluissa. Kaikki eivät ole tästä kuitenkaan samaa mieltä. Toimijoiden näkemykset aiempien neuvottelujen sujuvuudesta vaihtelevat voimakkaasti.

Kuluttajat

Haastatteluissa esitettiin, että siirtovelvoitesääntelyn johdosta kaapeliverkkotaloudet saavat lineaarikanavat helposti (ilman vaativaa teknistä tukea) käyttöönsä. Osa toimijoista korostaa sitä, että nykyinen sääntely turvaa ikääntyneiden ja erityisryhmien mahdollisuuden vastaanottaa Yleisradion televisio- ja radiolähetystensä. Tätä perusteltiin haastatteluissa sillä, että heikoimmassa asemassa olevilla yleisryhmillä ei ole teknistä osaamista siirtyä vastaanottamaan lähetystensä internetin välityksellä.

Vasta-argumentteina esitettiin puolestaan, että palveluja ja käyttöliittymiä kehitetään jatkuvasti eri käyttäjien tarpeet huomioiden ja että loppukäyttäjät oppivat vastaanottamaan lähetystensä muutakin kautta.

²¹ FiComin lausunto sähköisen viestintäpalvelulain HE:stä, 15.9.2020

Markkinat

Kaapelioperaattoreiden näkemys on, että sääntely kohtelee kaapeli- ja antenniverkkoja operoivia toimijoita eri tavalla. Ensin mainituilla on sääntelystä johtuvia velvoitteita Yleisradion televisio- ja radiolähetysten jakeluun ilman korvausta. Toisaalta myös antenniverkkoja operoivaa Digitaa ennakkosäädellään. Lisäksi kaapelioperaattorit näkevät, että toteutuessaan Kopioston vaatimukset siirtovelvoitteen alaisten TV-kanavien jakelusta sekoittaisivat nykymuotoisen televisiomarkkinan, eikä edellytyksiä nykymuotoisen televisiojakelun jatkamiselle enää olisi. Tästä voisi kaapelioperaattoreiden näkemysten mukaan seurata oikeudenkäyntejä eri osapuolten välillä sekä tutkintapyyntö Euroopan komissiolle siitä, noudattaako Suomi siirtovelvollisuuden osalta teledirektiivin asettamia edellytyksiä.

Sääntelyllä ei koeta olevan vaikutusta suurimpien kaapelioperaattoreiden keskinäiseen kilpailuasetelmaan, koska kaikki ovat saman sääntelyn piirissä. Haastatteluissa huomautettiin, että markkinassa toimii antenni- ja kaapeliverkko-operaattoreiden lisäksi internetin päälle toimintansa rakentaneita palveluntarjoajia, joita sääntely ei koske. Internetin käytön ja yhä tehokkaampien yhteyksien myötä joukkoviestintämarkkinan uskotaan muuttuvan nopeasti, jolloin vain tiettyjä toimijoita koskeva sääntely voi vääristää tilannetta markkinoilla.

Kilpailuneutraliteetin näkökulmasta haastatteluissa tuotiin esiin vaikutus, että Yleisradiolla on vastikkeeton oikeus televisio- ja radiosisältöjen jakeluun koko maassa. Siinä, missä lainsäädäntö turvaa jakelun ilman kustannuksia Yleisradiolle, muut valtakunnalliset kanavat sopivat jakelusta ja siitä aiheutuvista kustannuksista kaapelioperaattoreiden kanssa. Muiden kanavien silmissä sääntely ylläpitää epätasa-arvoista kilpailuasetelmaa. Markkinoiden kehittymisen kannalta tämä voi osoittautua haasteelliseksi, koska sisältöjen kuluttamisen uskotaan siirtyvän yhä enemmän VOD (video-on-demand) -palveluihin, eli pois laajemmalle joukolle yhtäaikaaisesti lähetettävästä lineaariteleviisistä.

B Liite: taustatietoa

Tekijänoikeudet

Vaikka tässä selvityksessä ei oteta kantaa juridisiin tekijöihin, ovat tekijänoikeudet sellainen seikka, jotka esiintyivät toistuvasti eri toimijoiden haastatteluissa. Tästä johtuen lienee tarpeellista avata asiaa hieman tarkemmin.

Tekijänoikeuslakiin tehtiin vuonna 2015 muutos, jolla palautettiin siitä vuonna 2005 poistettu tekijöiden korvausoikeus siirtovelvoitteen nojalla tehtävästä TV-lähetysten edelleen lähettämisestä. Nykymuodossaan siirtovelvoitesääntely velvoittaa kaapelioperaattoreita jakamaan sisältöjä kaapeliverkoissaan ilman korvausta. Tekijänoikeuslain 25 i pykälän mukaan ”tekijällä on oikeus saada edelleen lähettäjältä korvaus edelleen lähettämisestä, jollei edelleen lähettäjä näytä toteen, että korvaus on jo maksettu lähetysoikeuksien hankinnan yhteydessä.”

Kopiosto on haastanut Telian oikeuteen tekijänoikeusloukkauksista ja vaatii Telialta 11,5 miljoonan euron korvauksia. Markkinaoikeus on käsitellyt asiaa ja päätenyt vuonna 2019 siihen, että kotimaisilla TV-kanavilla esitettävien ohjelmien välittäminen kaapeliverkossa ei ole edelleen lähettämistä. Korkein oikeus on kuitenkin myöntänyt Kopiostolle rajoitetun valitusluvan asiassa. Mikäli oikeuden päätös on Kopiostolle suosiollinen, on mahdollista, että muut operaattorit ovat vastaavan prosessin kohteena tulevaisuudessa.

Yleisen edun kanavat

Yleisen edun kanavien tulee olla vapaasti vastaanotettavissa koko Manner-Suomessa, niiden tulee sisältää päivittäin sekä suomen- tai ruotsinkielisiä ohjelmia, uutisia ja ajankohtaisohjelmia sekä sisältää lain edellyttämät kuulo- ja näkörajoitteisille tarkoitettut ääni- ja tekstityspalvelut. Tällä hetkellä Suomessa vain yhdellä kanavalla (MTV) on viestintäpalvelulain 26 §:n mukainen yleisen edun kanavan ohjelmistotoimilupa.²²

---

²² Lähde: Traficom. Televisio- ja radiolähetyspalveluiden huomattavan markkinavoiman analyysi. Liite 1. Syyskuu 2020.

C Liite: haastattelurunko

Nykyinen käyttö

- Miten suuri osuus kuluttajista seuraa televisiolähetysiä
  - kaapelitelevision,
  - internetpohjaisen television,
  - satelliitti- ja maanpäällisten lähetysverkkojen kautta?
- Mihin edellä mainitut tiedot perustuvat (viralliset tilastot, oma seuranta / tiedonkeruu, joku muu)?
- Missä määrin Suomessa on vielä sellaisia alueita, joilla televisio-ohjelmistot voidaan vastaanottaa pääasiallisesti tai vain kaapeliteitse?
  - Mihin nämä tiedot perustuvat?
- Minkä verran kuluttajat kuuntelevat (ylipäätään ja erityisesti Yleisradio Oy:n) radio-ohjelmistoja
  - kaapelijakelun kautta,
  - antenniteitse,
  - internet-pohjaisten palvelujen kautta?
  - Mihin nämä tiedot perustuvat?
- Miten suuri osuus verkkojen ja palvelujen loppukäyttäjistä käyttää nykyään siirtovelvollisuuden piiriin kuuluvia verkkoja pääasiallisena keinonaan vastaanottaa radio- ja tv-lähetyskanavia?
  - Mihin nämä tiedot perustuvat?

Siirtovelvoitesääntelyn perusteet

- Miten näette nykyisen siirtovelvoitesääntelyn suhteessa siihen teledirektiivin edellytykseen, että riittävän iso joukko vastaanottajia käyttää verkkoja lähetyksensä vastaanottoon?
- Mikä on näkemyksenne mukaan nykyisen siirtovelvoitesääntelyn merkitys Ylen julkisen palvelun veloitteen hoitamisessa ml. velvollisuus välittää vaaratiedotteita?
- Mikä merkitys nykyisellä siirtovelvoitesääntelyä näkemyksenne mukaan on esteettömyysnäkökohtien kannalta (ääni ja tekstityspalvelu)?
- Miten näette laajakaistaliittymien yleistymisen vaikuttavan nykyisen siirtovelvoitesääntelyn tarpeellisuuteen?
- Ovatko siirtovelvoitteet mielestänne kohtuullisia, oikeasuhtaisia ja avoimia ja oikeassa suhteessa tavoiteltavaan päämäärään nähden?

Nykyisen siirtovelvoitesääntelyn vaikutukset (vastaa soveltuvin osin)

- Minkälaisia vaikutuksia siirtovelvoitesääntelystä aiheutuu organisaatiolenne/edustamillenne organisaatioille?
- Minkälaisia kustannuksia siirtovelvoitesääntelystä aiheutuu organisaatiolenne/edustamillenne organisaatioille?

- Minkälaisia vaikutuksia siirtovelvoitesääntelyllä on kuluttajille/lähetysten vastaanottajille ja mikä merkitys nykyisellä siirtovelvoitesääntelyllä on arvionne mukaan kuluttajien/lähetysten vastaanottajien näkökulmasta?
- Minkälaisia mahdollisia kustannuksia tai muita vaikutuksia sääntelystä aiheutuu arvionne mukaan talo- ja kiinteistöyhtiöille?
- Minkälaisia mahdollisia vaikutuksia eri toimijoihin näette tällä hetkellä tai lähitulevaisuudessa tekijänoikeudellisten kysymysten osalta, jos tarkastellaan asiaa siirtovelvoitteen alaisten sisältöjen näkökulmasta?

Nykyisen siirtovelvoitesääntelyn laajuus

- Pitäisikö nykyinen siirtovelvoitesääntely mielestänne
  - pitää nykyisellään,
  - laajentaa,
  - supistaa / lakkauttaa?
- Edelliseen vastaukseen liittyen, millä perusteella?

Tarkentavat kysymykset laajuudesta

- Jos ajatellaan erilaisia skenaarioita, millä tavalla siirtovelvoitesääntelyä tulisi tai voisi näkemyksenne mukaan mahdollisesti **laajentaa**?
- Jos ajatellaan erilaisia skenaarioita, minkälaisia vaikutuksia laajentamisella olisi
  - toimintanne,
  - kuluttajiin,
  - markkinoihin?
- Jos ajatellaan erilaisia skenaarioita, minkälaisia vaikutuksia siirtovelvoitesääntelyn laajentaminen koskemaan HbbTV-signaalia tarkoittaisi
  - toimintanne kannalta,
  - kuluttajien / lähetysten vastaanottajien kannalta,
  - markkinoiden kannalta?
- Jos ajatellaan erilaisia skenaarioita, millä tavalla siirtovelvoitesääntelyä tulisi tai voisi näkemyksenne mukaan mahdollisesti **kaventaa**?
- Jos ajatellaan erilaisia skenaarioita, minkälaisia vaikutuksia siirtovelvoitesääntelyn kaventamisella olisi
  - toimintanne kannalta,
  - kuluttajien / lähetysten vastaanottajien kannalta,
  - markkinoiden kannalta?
- Jos ajatellaan erilaisia skenaarioita, minkälaisia vaikutuksia siirtovelvoitesääntelyn purkamisella olisi
  - toimintanne kannalta,
  - kuluttajien / lähetysten vastaanottajien kannalta,
  - markkinoiden kannalta?

- Jos ajatellaan erilaisia skenaarioita, millaisia vaikutuksia **radiota koskevan** siirtovelvoitesääntelyn purkamisella olisi
  - toimintanne kannalta,
  - kuluttajien/ lähetysten vastaanottajien kannalta,
  - markkinoiden kannalta?

- Mitä muuta, aiheen kannalta relevanttia haluatte nostaa mukaan keskusteluun?

Ota yhteyttä

Henri Lahtinen
Manager, People & Change
040 7796 975
henri.lahtinen@kpmg.fi

www.kpmg.fi

© 2022 KPMG Oy Ab, a Finnish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavour to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.